

28. jaanuar 2022

Ülemaailmne toidu- ja põllumajandusfoorum

2022 Kommünikee

Kestlik maakasutus: toiduga kindlustatus algab mullast

Preambul

1. Meie, põllumajandusministrid, oleme 28. jaanuaril 2022 kogunenud virtuaalsele 14. Berliini põllumajandusministrite konverentsile, mis toimub ülemaailmse toidu- ja põllumajandusfoorumi (GFFA) raames. Kohustume võtma konkreetseid meetmeid, et saavutada järk-järgult õigus piisavale toidule riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis ning tagada ülemaailmne toiduga kindlustatus ja toitumine ning põllumajandustootjate elatusaseme tõstmine. Kordame oma pühendumust **ülemaailmse säästva arengu tegevuskavale aastani 2030**, selle kestliku arengu eesmärkidele ja kliimamuutusi käsitlevale Pariisi kokkuleppele. Arvestades COVID-19 pandeemia mõju toiduga kindlustatusele, tuletame meelde oma toetust kestlikele toidusüsteemidele. Sellega seoses tõstame esile **ÜRO toidusüsteemide tippkohtumise**, millega propageeriti nälja ja alatoitumise lõpetamist ning kestlikumate, vastupidavamate ja kaasavamate toidusüsteemide loomist.

2. Rõhutame, et heas seisundis mullad on võtmetähtsusega, et võidelda meie aja globaalsete probleemidega, eelkõige piisava toiteväärtusega ja ohutu toidu tootmise, kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise ning elurikkuse vähenemise peatamise ja tagasipööramise suhtes. Samuti rõhutame, et oluline on tagada terviklik lähenemisviis, mis käsitleb ühiselt keskkonna-, majandus- ja sotsiaalküsimusi. Toonitame, et kõikide sektorite **kestlik maakasutus ja kestlik mullaharimine** on põllumajandusvaldkonna otsustava tähtsusega panus kõigi kestliku arengu eesmärkide saavutamisse. Selle taustal näeme vajadust märkimisväärselt tugevdada meie maa ja muldade kestlikku kasutamist ja majandamist järgmiste meetmete abil.

Üleskutse tegutsemiseks

3. Kinnitame veel kord kliimamuutusi käsitleva Pariisi kokkuleppe pikaajalist eesmärki peatada ülemaailmse keskmise temperatuuri tõus. Lisaks tõhustame olemasolevaid jõupingutusi, et suurendada põllumajandussüsteemide kohanemist **kliimamuutustega**. Püüame säilitada või suurendada mulla orgaanilise süsiniku varusid, sealhulgas toetades põllumajandustavasid, mis seovad süsinikku ning parandavad mulla seisundit ja veemahutavust. Toonitame vajadust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, eelkõige haritud, kuivendatud turvasmuldade puhul, et leevendada kliimamuutusi. Sellega seoses toetame algatuse „4/1000”¹ eesmärki ja ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) RECSOILi² meetmeid. Võtame teadmiseks COP26 eesistujariigi poliitilise tegevuskava, mis käsitleb üleminekut kestlikule toidule ja põllumajandusele.

4. Kohustume säilitama ja tõhustama **mullatervist ja mullakaitset**. Rõhutame, et heas seisundis mullad suudavad säilitada maismaaökosüsteemide tootlikkust, mitmekesisust ja keskkonnateenuseid. Propageerime kohalikul tasandil kohandatud meetmete rakendamist mullatervise tõhustamiseks.

5. Teame, et heas seisundis mullas on suur **elurikkus**. Seetõttu on need mullad vastupidavad ja viljakad ning jäävad pikas perspektiivis tootlikuks. Seepärast kohustume tugevdama meetmeid, et edendada põllumuldade elurikkuse kaitset, säilitamist, taastamist ning kestlikku kasutamist ja majandamist. Pestitsiidide vastutustundlik kasutamine ja integreeritud taimekaitse võivad anda selleks olulise panuse. Mahepõllumajandus ja mulla kestlik majandamine võivad anda olulise panuse mulla elurikkuse kaitsmisse ja parandamisse. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni (CBD) 15. konverentsil (COP 15) propageerime ambitsioonikat ülemaailmset bioloogilise mitmekesisuse raamistikku (GBF).

6. Kohustume vähendada **mullareostust** ja, kui see on võimalik ja asjakohane, puhastama olemasolevat reostunud mulda, võttes arvesse FAO ülemaailmse mullareostuse hindamise aruande järeldusi.

¹ 4 per 1000 Initiative

² ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni maailma muldade rekarboniseerimise meetmed

7. Rõhutame integreeritud **veevarude** ja kvaliteedi juhtimise tähtsust mullatervisele ja vastupidi. Seetõttu edendame meetmeid, mis parandavad kestlikku veemajandust ja looduslike veevooge ning veehoidu põllumajandusmaastikul. Samuti võtame kasutusele meetmeid, et vähendada põllumajanduslikust tegevusest tulenevat vee kvaliteedi halvenemist. Lisaks töötame selle nimel, et tagada vee piisav kvaliteet põllumajandusliku tootmise tarvis.

8. Töötame selle nimel, et taimetoitainete, sealhulgas eri tüüpi **väetiste** integreeritud kasutamine, muutuks kestlikumaks ja tõhusamaks ning oleks veelgi paremini kohandatud põllukultuuride, puude, karjamaade ja rohumaade toitainete vajadusele, vähendades samal ajal toitainete kadu, leevendades kliimamuutusi ja tõhustades elurikkust. Tagame, et võetakse arvesse kohalike mullaomadusi, maakasutusviise, keskkonna- ja kliimatingimusi ning ilmastikku, et vältida negatiivset mõju loodusvaradele ja elurikkusele, nagu on nimetatud FAO väetiste kestliku kasutamise rahvusvahelises tegevusjuhendis³.

9. Toetame poliitikat, mis edendab ja süvalaiendab **kestlikku mulla- ja maakasutust**. Pühendume uuesti FAO nõukogu poolt 2016. aastal vastu võetud vabatahtlikele mulla kestliku majandamise suunistele (VGSSM⁴) kui nõuandvale dokumendile. Sellega seoses rõhutame üleilmse mullaalase partnerluse (GSP⁵) tähtsust, mis edendab täiendavalt mulla kestlikku majandamist. Tunnistame kestlikumatele põllumajandussüsteemidele ülemineku väärtust ja tugevdame selle toetamist, nagu on sätestatud maailma toiduga kindlustatuse komitee (CFS) poliitilistes soovitusetes, mis käsitlevad agroökoloogilisi ja muid uuenduslikke lähenemisviise kestlikule põllumajandusele ja toidusüsteemidele, mis suurendavad toiduga kindlustatust ja toitumist. Rõhutame vajadust suurendada karjamaa kestliku majandamise positiivset mõju mullatervisele.

10. Propageerime sidusat, **valdkondadevahelist poliitikat**, et vältida teiste sektorite ja valdkondade negatiivset mõju põllumullale ja maale. Rõhutame

³ International Code of Conduct for the Sustainable Use and Management of Fertilizers

⁴ Voluntary Guidelines for Sustainable Soil Management

⁵ Global Soil Partnership

osalusel põhinevate maakasutuse planeerimise tähtsust maa potentsiaali süstemaatiliseks hindamiseks kestliku, integreeritud maaelu arengu ja kestlike toidusüsteemide jaoks. Toonitame, kui oluline on vähendada survet maale kui ressursile, samuti seda, et **mulla katmist** tuleks vähendada nii palju kui võimalik, ning juba kaetud muldi tuleks taastada ja tervendada. Propageerime põllumajandusmaa kaitsmist, et tagada toiduga kindlustatus, austades samal ajal keskkonnavalaseid eesmärke.

11. Toonitame, et teadmised mulla- ja maaressursside kohta on mulla kestliku majandamise saavutamise aluseks. Rõhutame **kvaliteetsete mullaandmete** tähtsust, mis põhinevad muu hulgas mulladiagnoosil, et suunata otsuste tegemist, ning julgustame teadmiste ja tehnoloogia jagamist mullatervisemõõtmiseks ja seireks. Toetame ülemaailmsete mullatervisenäitajate, indeksite ja hindamisvahendite väljatöötamist ja kasutamist. Seetõttu tugevdame mullainfosüsteeme. Võtame teadmiseks ülemaailmse mullainfosüsteemi ja 2021. aasta aprillis toimunud ülemaailmse mulla elurikkuse sümposiumi lõppdokumendi, milles muu hulgas soovitatakse luua ülemaailmne mulla elurikkuse seirekeskus⁶.

12. Kohustume vältima edasist **mulla degradeerumist**. Täiustame ja levitame kestlikke meetodeid, tehnoloogiaid ja uuendusi, et võidelda mullatervist ähvardavate ohtudega ja parandada kestlikke põllumajanduspraktikaid. Eelkõige näeme, et vaja on kohapealsetele oludele kohandatud, kontekstist sõltuvaid ja ressursitõhusaid meetmeid. Jätkame jõupingutusi looduslike elupaikade taastamiseks ja vajadusel säilitamiseks, mis parandavad mullatervist.

13. Tuletame meelde, et ülemaailmse säästva arengu tegevuskavas aastani 2030 võtsime kohustuse võidelda kõrbestumise vastu, taastada rikutud maad ja mullad, sealhulgas kõrbestumise, põudade ja üleujutuste tõttu kahjustatud maa, ning püüda saavutada **2030. aastaks maailmas olukord, kus maa degradeerumine ei suurene**. Sellega seoses tunnustame ÜRO kõrbestumise vastu võitlemise konventsiooni (UNCCD) tööd ja julgustame osalisi võtma julgeid meetmeid 2022. a mais Côte D'Ivoire'is Abidjanis toimuval UNCCD

⁶ Global Soil Biodiversity Observatory

COP15 kohtumisel. Meie eesmärgiks on edukas ÜRO ökosüsteemide taastamise aastakümme.

14. Tunnistame, et **kõrbestumine, maa degradeerumine ja põuad** kujutavad endast tohutut ohtu ülemaailmsele toiduga kindlustatusele, toitumisele ja kehtlikele toidusüsteemidele kogu maailmas. Nende ohtudega tegelemiseks ja degradeerunud mulla taastamiseks propageerime kohaspetsiifilisi meetmeid, nagu asjakohased muudatused mulla- ja maakasutuspraktikates, näiteks tõhustades pikaajalist maaomandiga seotud kindlustunnet, **taastades** tootlikud ja elurikkad maastikud ning edendades vajadusel muu hulgas kaunviljakasvatust. Selles kontekstis tervitame selliseid meetmeid nagu Aafrika Liidu suur roheline müür, millel võib olla oluline mõju piirkonna poliitilisele stabiliseerumisele ja sotsiaalsele stabiilsusele. Toonitame, et degradeerunud maa ja mulla taastamine nõuab pikaajalisi kohustusi.

15. Tunnistades **metsade**, puude, karjamaade ja muu taimkatte tähtsust muldade kaitsmisel erosiooni ja liigse kuumuse eest ning sademete, niiskuse säilitamise, elurikkuse ja põhjavee kvaliteedi parandamisel kohalikul ja piirkondlikul tasandil, kordame oma eesmärgi peatada metsade raadamine ning metsade ja muude ökosüsteemide degradeerimine 2030. aastaks kooskõlas Glasgow' riigijuhtide metsade ja maakasutuse deklaratsiooniga. Toonitame vajadust kiirendada looduslike metsade ja muude maastike taastamist, võttes arvesse põlisrahvaste õigusi ja vajadusi, ning edendada kestlikku metsamajandamist. Väärtustame asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ulatuslikku asjatundlikkust.

16. Tunnistame, kui oluline on edendada ja tõhustada avaliku ja erasektori **teadusuuringuid ja innovatsiooni** maa, mulla ja vee kestliku majandamise valdkonnas. Teadusuuringuid ja innovatsiooni on vaja ka maa, mulla ja ökosüsteemide taastamiseks. Julgustame rahvusvahelist koostööd mullauuringute, kliimamuutustega arvestava põllumajanduse ja toidusüsteemide innovatsiooni valdkonnas, sealhulgas põllumajanduslike kasvuhoonegaasidega tegelevate ülemaailmse teadusuuringute liidu (GRA) kaudu. Edendame teadmiste vahetamist mulla kestliku majandamise ja parimate tavade kohta.

17. Propageerime, et **uusi tehnoloogiaid** ja **digitaalseid lahendusi** arendataks ja rakendataks vastutustundlikult, õiglaselt, teadus- ja riskipõhiselt. Rõhutame vajadust kergesti kättesaadavate ja taskukohaste lahenduste järele kõigile, eelkõige väiketalunikele, põlisrahvastele, naistele ja noortele. Võtame meetmeid, tagamaks, et meie põllumajandustootjad saaksid **koolitust ja nõuandeid** mullatervisehindamiseks ja mulla kestlikuks majandamiseks. Digitaalsete lahenduste kontekstis kiidame heaks digitaalse toidu ja põllumajanduse rahvusvahelise platvormi, mis on vabatahtlik ja kõiki sidusrühmi kaasav foorum, mida hakkab korraldama FAO, et hõlbustada avatud, läbipaistvat ja kaasavat teadmiste ja parimate tavade vahetamist toidu-, põllumajandus-, loomakasvatus-, kalandus-, vesiviljelus- ja metsandussektori digitaliseerimise ning maakasutuse kavandamise ja muutmise ning mulla kestliku majandamise valdkonnas.

18. Tunnistame geneetiliste ressursside mitmekesisuse ning põllukultuuride ja **loomade aretuse** suurt tähtsust kestliku põllumajanduse tootlikkuse kasvu ning mulla kestliku kasutamise jaoks. Sellega seoses toetame toiduks ja põllumajanduseks kasutatavate geneetiliste ressursside säilitamise ja kestliku kasutamise algatusi. Seetõttu toetame kliimaga kohandatud põllukultuuride ja loomatõugude aretamist ja kasutamist kestlikuks põllumajanduseks. Selle saavutamiseks jätkame rahvusvaheliste teadusliitude edendamist.

19. Püüame suurendada **üldsuse teadlikkust** heas seisundis muldade tähtsusest tervisliku toidu kontekstis. Sellega seoses tunnustame ülemaailmse mullapäeva kui olulise teadlikkuse tõstmise platvormi tähtsust. Sellega seoses kinnitame veelkord rahvusvaheliselt kokkulepitud vabatahtlike suuniste tähtsust ning CFSi vabatahtlike toidusüsteemide ja toitumise suuniste (VGFSyN⁷) kasutamist ja kohaldamist, et tagada õiglane ja võrdne juurdepääs **tervislikule toitumisele** kestlike toidusüsteemide kaudu. Samuti kohustume jätkama oma jõupingutusi, et vähendada 2030. aastaks **toidujäätmeid** ühe elaniku kohta jaemüügi ja tarbijate tasandil poole võrra ning vähendada **toidukadu** kogu tootmis- ja tarneahelas, sealhulgas saagikoristusjärgset kadu.

20. Rõhutame kestlike **investeeringumehhanismide** ja stiimulite väljatöötamise olulisust kestlike mulla- ja maakasutuspraktikate kasutuselevõtuks kooskõlas

⁷ CFS-Voluntary Guidelines on Food Systems and Nutrition

põllumajandus- ja toidusüsteemidesse vastutustundliku investeerimise põhimõtetega (CFS-RAI). Püüame edendada sidusat põllumajanduspoliitikat ja stiimuleid, millega soodustatakse investeringuid, majandamistavasid ja üldiseid teenuseid, mis tõhustavad kestlikku põllumajandust ja mullatervist.

21. Jätkame selliste lähenemisviiside väljatöötamise propageerimist, mis toetavad kestlikke põllumajanduslikke **tarneahelaid, toetades meie eesmärki peatada metsade raadamine ja degradeerimine**. Need lähenemisviisid peaksid põhinema teadusliku tervikkuse ja läbipaistvuse põhimõtetel ning olema kooskõlas rahvusvaheliste kaubanduseeskirjadega. OECD-FAO suunised vastutustundlike põllumajanduslike tarneahelate kohta on väärtuslik viitematerjal.

22. Rõhutame, et pikaajaline, taskukohane ja turvaline **juurdepääs põllumajandusmaale** omandiõiguse, kasutusõiguse ja muude seadusliku valdusõiguse vormide kaudu on kohaliku ja ülemaailmse toiduga kindlustatuse seisukohalt väga oluline. Maa omandiõiguse haldamine on otsustava tähtsusega nii maa degradeerimise neutraalsuse saavutamiseks kui ka ökosüsteemide taastamiseks. Sellega toetame tugevalt maailma toiduga kindlustatuse komitee (CFS) vabatahtlikke suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis (**CFS VGGT**) ja edendame aktiivselt nende rakendamist, tähistades nende 10. aastapäeva. Eelkõige toetame naiste, noorte põllumajandustootjate, peretalunike ja põlisrahvaste juurdepääsu maale.

23. **Maa omandamine** ei tohi rikkuda asjaomaste poolte inimõigusi ning peaks arvestama sotsiaalset ja keskkonnamõju. Meile teeb muret põllumajandusmaa valduse kontsentreerumise suurenemine, mis takistab konkurentsi. Näeme, et põllumajandustootjatel ja kohalikel maakasutajatel võib olla keeruline maad endale rahaliselt lubada. Tagame põllumajandustootjatele asjakohase prioriteedi, näiteks takistades maaga spekulatsioonide ja kaitstes neid hindade kuritarvitamise eest jne.

24. **2024. aasta ülemaailmsel toidu- ja põllumajandusfoorumil** arutame siinses kommünikees võetud kohustustes tehtud edusamme.